

قانون اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش

فصل اول - اهداف اساسی وزارت آموزش و پرورش

ماده ۱- تقویت و تحکیم مبانی اعتقادی و معنوی دانش‌آموزان از طریق تبیین و تعیین‌اصول و معارف احکام دین مبین اسلام و مذهب حقه جعفری اثنی‌عشری بر اساس عقل، قرآن و سنت معصومین (ع)

تبصره ۱- وزارت آموزش و پرورش موظف است طبق اصل ۱۲ قانون اساسی در مناطقی که پیروان دیگر مذاهب اسلامی سکونت دارند ترتیبی اتخاذ نماید که آموزش تعلیمات دینی دانش‌آموزان مطابق فقه مذهب آنان باشد.
تبصره ۲- اقلیت‌های دینی شناخته شده طبق اصل ۱۳ قانون اساسی در تألیف کتب درسی دینی و تدریس آنها بر اساس کتب دینی و آیین و سنت خود در مدارس خود با نظارت وزارت آموزش و پرورش آزادند .

ماده ۲-

۱- رشد فضائل اخلاقی و تزکیه دانش‌آموزان بر پایه تعالیم عالیه اسلام ۲- تبیین ارزش‌های اسلامی و پرورش دانش‌آموزان بر اساس آنها .

۳- تقویت و تحکیم روحیه اتکال به خدا و اعتماد به نفس .

۴- ایجاد روحیه تعبد دینی و التزام عملی به احکام اسلامی .

۵- ارتقاء بینش سیاسی بر اساس اصل ولایت فقیه در زمینه‌های مختلف جهت مشارکت آگاهانه در سرنوشت سیاسی کشور

۶- ایجاد زمینه‌های لازم برای حفظ و تداوم استقلال فرهنگی، اقتصادی و سیاسی از طریق آشنا ساختن دانش‌آموزان به علوم و فنون و صنایع و حرف‌مورد نیاز جامعه براساس اولویت‌های موجود در کشور

۷- شناخت و شکوفا کردن و پرورش استعدادهاى دانش‌آموزان و تقویت روح بررسی و تتبع و تحقیق و ابتکار و خلاقیت در تمام زمینه‌های علمی، فنی، فرهنگی و علوم بررسی با تأکید بر نفی روحیه مدرک‌گرایی

۸- رشد دادن و تقویت روحیه عدالت‌پذیری و عدالت‌گستری و ظلم‌ستیزی و مبارزه با تبعیضات ناروا و حمایت از مظلومین و مستضعفین

۹- تقویت روحیه دعوت به خیر، امر به معروف و نهی از منکر به عنوان وظیفه‌ای همگانی و متقابل

۱۰- ایجاد روحیه پاسداری از قداست و استواری بنیان و روابط خانواده بر اساس تعالیم عالیه اسلام

۱۱- ایجاد روحیه احترام به قانون و التزام به اجرای آن و حمایت از برخورداری عموم مردم از حقوق قانونی خویش

۱۲- ایجاد و تقویت روحیه اخوت اسلامی و تعاون عمومی و انفاق و ایثار

۱۳- ایجاد روحیه صرفه‌جویی قناعت و پرهیز از اسراف و تبذیر و مصرف‌زدگی

۱۴- تقویت حس مسئولیت و اهتمام به امور مسلمین و پایبندی به نظم و انضباط

فصل دوم - محدوده کلی وزارت آموزش و پرورش

ماده ۳- آموزش و پرورش به دو بخش کلی آموزش عمومی و آموزش نیمه تخصصی به شرح زیر تقسیم می‌شود و وزارت آموزش و پرورش که از این پس وزارت نامیده می‌شد عهده‌دار اجرای آن خواهد بود:

الف - آموزش عمومی: شامل ایجاد مهارت لازم در امر خواندن و نوشتن، آموزش مبانی اعتقادی، اخلاقی، اجتماعی، علمی و هنری در حدی که هر فرد به طور عام به آن احتیاج دارد.

ب - آموزش نیمه تخصصی به دو بخش علمی و علمی - عملی (فنی و حرفه‌ای) به شرح ذیل تقسیم می‌شود:
۱- آموزش علمی - عبارت است از آموزشهایی که با توجه به اهداف آموزشهای دوره متوسطه ضمن تکمیل آموزشهای عمومی با فراهم آوردن مبانی و زمینه‌های فراگیری علوم نظری، فرد را از طریق تقویت روحیه استدلال و تفکر با مبادی علوم و فنون آشنا و او را برای طی مدارج عالیه آماده می‌سازد.

۲- آموزش علمی - عملی (فنی و حرفه‌ای) - عبارت است از آموزشهایی که فرد را بر مبنای تعلیم مهارت‌هایی که جنبه کاربردی و عملی دارد جهت احراز شغل و یا حرفه معینی آماده می‌سازد و یا بر کارآیی و توانایی افراد شاغل به فنون و حرف می‌افزاید.

تبصره ۱- جهت اشاعه آموزشهای علمی - عملی (فنی و حرفه‌ای) و ایجاد جاذبه برای ورود به این آموزشها امکان ادامه تحصیل فارغ‌التحصیلان این بخش تا عالی‌ترین سطوح آموزشی باید فراهم گردد.

تبصره ۲- کلیه وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی موظفند در جهت تأمین مفاد این ماده در چهارچوب ضوابط کلی آموزشی کشور با وزارت همکاری نمایند.

فصل سوم - اصول و مبانی و خط مشی کلی وزارت آموزش و پرورش

ماده ۴- بر اساس تقدم رتبی تزکیه بر تعلیم، تربیت اسلامی در نظام آموزش و پرورش جایگاه ویژه‌ای دارد علاوه بر انتخاب معلمانی که خود باید متصف به صفات کریمه باشند جهت تقویت بنیه تربیتی نظام، واحد امور تربیتی در سطح معاونت وزارت تشکیل می‌شود.

ماده ۵- برخورداری از آموزش‌های عمومی برای کلیه دانش‌آموزان کشور باید به گونه‌ای باشد که بر حسب استعداد و جنس بتوانند از تعلیمات مناسب جهت شکوفایی خلاقیت‌ها بهره‌مند شوند.

ماده ۶- آموزش‌های نظری باید به نحوی برنامه‌ریزی و اجرا شود که دانش‌آموزان ضمن ممارست، کارهای عملی و تجربی متناسب با سن و جنس ورشته تحصیلی آنها با رعایت اولویت‌های منطقه‌ای و شرایط بومی حداقل یک مهارت مورد نیاز جامعه را کسب نمایند.

ماده ۷- به منظور تعمیم و توسعه آموزش و پرورش کشور، زمینه‌های جلب مشارکت مردم در امر آموزش و پرورش از هر طریق ممکن فراهم آید.

تبصره- وزارت مکلف است به اشخاص حقیقی و حقوقی که دارای صلاحیت‌های علمی و اخلاقی بوده و متقاضی تأسیس و اداره مدارس ابتدایی، راهنمایی و متوسطه با هزینه خود و همیاری مردم و اولیاء دانش‌آموزان باشند و متعهد شوند که در چهارچوب سیاست‌ها و اهداف جمهوری اسلامی ایران فعالیت نمایند مجوزهای لازم را اعطاء کند. حدود صلاحیت علمی و اخلاقی متقاضیان به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

ماده ۸- وزارت، به‌گزینش و تربیت بهترین و کارآمدترین معلمان برای دوره ابتدایی اقدام می‌نماید.

ماده ۹- در جهت تأمین اهداف تربیتی و آموزشی و هنری کودکان و نوجوانان هماهنگی و همکاری وزارت ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما الزامی است.

تبصره - آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط وزارت آموزش و پرورش، ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد..

فصل چهارم - وظایف وزارت آموزش و پرورش

ماده ۱۰-

وزارت دارای وظایف زیر است:

- ۱- تشکیل شورای عالی آموزش و پرورش بر اساس قانون مصوب ۵۸،۱۱،۲۷ و اصلاحیه‌های آن
- ۲- قانون تشکیل شورای منطقه‌ای و حدود وظایف و اختیارات آن به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.
- ۳- تهیه و تدوین مقررات و تنظیم لوایح مربوط به وظایف محوله
- ۴- تهیه و پیشنهاد برنامه‌های میان مدت و بلند مدت در جهت تأمین اهداف و آموزش و پرورش
- ۵- همکاری با وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر دستگاه‌هایی که به نحوی در امر آموزش دخالت دارند جهت هماهنگ نمودن آموزش‌ها در چهارچوب نظام آموزشی کشور
- تبصره ۱ - آیین‌نامه اجرایی این بند توسط وزارت و دیگر دستگاه‌های اجرایی که به نحوی در امر آموزش دخالت دارند، تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- تبصره ۲ - مرجع تشخیص دستگاه‌هایی که به نحوی در امر آموزش دخالت دارند شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌باشد.
- ۶- تأمین و تدارک نیازمندیهای آموزشی و پرورشی (مکان تجهیزات، امکانات دیگر آموزشی و کمک آموزشی
- ۷- تألیف و طبع و توزیع کتب درسی و نشریات کمک آموزشی بر اساس برنامه‌ریزی‌های زمان بندی شده در چهارچوب نظام آموزشی با رعایت اصل ۱۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با رعایت بافت متناسب زندگی روستایی، عشایری و شهری
- ۸- زیر پوشش قرار دادن کلیه کودکان لازم‌التعلیم و تقویت نهضت سوادآموزی
- ۹- آموزش مستمر معلمان و کارکنان وزارت به منظور ارتقاء سطح توانایی شغلی آنان
- ۱۰- جذب و انتخاب افراد صالح برای تعلیم و تربیت از طریق گزینش
- ۱۱- تأمین نیاز نیروی انسانی آموزشی و پرورشی وزارت از طریق ایجاد دانشسراها و مراکز تربیت معلم و آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای
- ۱۲- توسعه و تعمیم تربیت بدنی به ویژه مربوط به فنون نظامی در سطح مدارس و مراکز آموزشی وابسته به وزارت با هماهنگی دستگاه‌های ذیربط
- ۱۳- انجام اقدامات لازم به منظور تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت جسمی، روانی و اجتماعی دانش‌آموزان کشور با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- تبصره - آیین‌نامه اجرای این بند مشترکاً توسط وزارتین آموزش و پرورش و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- ۱۴- صدور اجازه تأسیس و نظارت مستمر بر مدارس وابسته به مردم و دیگر دستگاه‌های اجرایی و آموزشگاه‌های آزاد
- ۱۵- ایجاد و اداره مدارس ایرانیان مقیم خارج از کشور با هماهنگی وزارت امور خارجه
- ۱۶- نظارت بر اجرای صحیح و دقیق کلیه آیین‌نامه‌ها و سنجش و ارزیابی نتایج حاصله از برنامه‌ها
- ۱۷- برقراری ارتباط با مؤسسات بین‌المللی و مؤسسات سایر کشورها در زمینه مسائل آموزش و پرورش با هماهنگی وزارت امور خارجه در چهارچوب سیاست‌های کلی کشور
- ۱۸- تأسیس مراکز فنی و حرفه‌ای در جهت تأمین اهداف این قانون
- ۱۹- بکارگیری امکانات ویژه و انجام اقدامات لازم در زمینه تعلیم و تربیت فرزندان شهدا و مفقودین و اسراء با همکاری و هماهنگی بنیاد شهید انقلاب اسلامی
- ۲۰- همکاری و هماهنگی با دستگاه‌های ذیربط نسبت به ارتقاء سطح آموزش علمی و عملی محصلین و مدرسین فنی و حرفه‌ای
- ۲۱- ایجاد شرایط و امکانات مناسب به منظور ارائه آموزش‌های نظامی در آموزشگاه‌ها
- ۲۲- تأمین آموزش و پرورش رایگان برای همه ملت تا پایان دوره متوسطه
- ۲۳- وزارت موظف است از طریق ایجاد و تقویت مدارس استثنایی نیاز افراد عقب‌مانده را تأمین کند.
- ۲۴- توجه لازم به هنر و تلطیف ذوق و عواطف دانش‌آموزان و پرورش خلاقیت‌های هنری آنان و نیز استفاده از هنر در فعالیت‌های آموزشی و تربیتی
- ۲۵- اهتمام بیشتر جهت تعلیم و تربیت دانش‌آموزان بی‌سرپرست بی‌بضاعت و یا دانش‌آموزانی که اولیاء آنها فاقد صلاحیت سرپرستی باشند با همکاری دستگاه‌های ذیربط
- ۲۶- ارتباط مستمر با اولیاء دانش‌آموزان و استمداد از آنها در تعلیم و تربیت با توجه به نقش عظیم خانواده در این امر خطیر
- ۲۷- برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های جاذب و متنوع به منظور استفاده مفید و سازنده از اوقات فراغت دانش‌آموزان در محدوده اعتبارات مصوب دستگاه‌های اجرایی ذیربط و با استفاده از کمک‌های مردمی
- ماده ۱۱ - وزارت موظف است ظرف ۶ ماه از تاریخ تصویب این قانون تشکیلات تفصیلی خود را بر اساس مفاد این قانون تهیه و به تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور برساند.

ماده ۱۲ - تغییر بنیادی نظام آموزشی و پرورشی مقاطع تحصیلی بر اساس این قانون به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

ماده ۱۳ - آیین‌نامه اجرایی این قانون ظرف ۶ ماه توسط وزارت تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
قانون فوق مشتمل بر سیزده ماده و نه تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه بیست و پنجم بهمن ماه یک هزار و سیصد و شصت و شش مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۶،۱۲،۴ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.
رییس مجلس شورای اسلامی - اکبر هاشمی